

دستورالعمل ها و خط مشی های کنترل عفونت در بیمارستان خاتم الانبیاء (ص)

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
- : کولیوند، پیرحسین، ۱۳۵۰ -
: دستورالعمل‌ها و خط‌مشی‌های کنترل عفونت در بیمارستان خاتم‌الانبیاء (ص)/ پیرحسین
کولیوند، هادی کاظمی، مه‌پاره حقی مقدم، ابوالسوارش، مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفاء
بیمارستان فوق تخصصی خاتم‌الانبیاء (ص).
: تهران : میرماه، ۱۳۹۲.
: ۶۴ ص: مصور (رنگی).
: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۰۱۳-۹ : ریال : ۶۰۰۰۰
: فیپا
: عفونت‌های بیمارستانی -- پیشگیری
: ساختمان‌های بیمارستان -- ضدعفونی
: بیمارستان‌ها -- بهداشت
: کاظمی، هادی، ۱۳۳۹ -
: حقی مقدم، مه‌پاره
: بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی خاتم‌الانبیاء (ص). مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفاء
: ۱۳۹۲ ک/۹۶۹ RA
: ۶۱۴/۴۴
: ۳۲۱۴۴۴۹

دستور العمل ها و خط مشی های کنترل عفونت در بیمارستان خاتم الانبیاء (ص)

تألیف

دکتر هادی کاظمی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شاهد

رئیس بیمارستان خاتم الانبیاء

و رئیس مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفاء

پیرحسین کولیوند

مدیر بیمارستان خاتم الانبیاء

و معاون مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفاء

مه پاره حقی مقدم

مسئول کنترل عفونت بیمارستان خاتم الانبیاء

مهرماه

۱۳۹۲ خورشیدی

دستور العمل‌ها و خط‌مشی‌های کنترل عفونت
در بیمارستان خاتم الانبیاء (ص)

تألیف: پیرحسین کولیوند، دکتر هادی کاظمی، مه پاره حقی مقدم
ناشر: میرماه (۲-۱-۲۲۷۲۹۰)

گرافیک جلد و متن: مهدیه ناظم زاده
لیتوگرافی و چاپ: قائم چاپ جوربند
صحافی: عطف

نوبت و سال انتشار: نخست/ ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۰۱۳-۹

تمام حقوق اثر برای مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفاء محفوظ است.

خیابان ولیعصر - خیابان رشید یاسمی - بیمارستان فوق تخصصی خانم لایبیا -
تلفن: ۸۸۸۴۰۴۰

پیشگفتار

عفونت‌های بیمارستانی همواره یکی از مشکلات اساسی است که بیمارستانها با آن دست به گریبانند. در کشورهای توسعه یافته و صنعتی بین ۵ تا ۱۰ درصد بیماران بستری در بیمارستان‌ها دچار عفونت‌های بیمارستانی می‌شوند و این رقم در کشورهای در حال توسعه تا حدود ۲۵ درصد، تخمین زده می‌شود.

در کشور ما علیرغم آنکه آمار دقیقی از میزان عفونت‌های بیمارستانی در دست نیست؛ ولی پژوهش‌های موردی از آمار قابل توجه عفونت‌های بعد از عمل، عفونت زخم، عفونت‌های ادراری، پنومونی و در بیماران بستری حکایت دارند.

عفونت‌های بیمارستانی علاوه بر اینکه باعث افزایش ابتلاء به عوارض و مرگ و میر بیماران بستری می‌گردند، به دلیل افزایش چشمگیر زمان اقامت بیماران در بیمارستان، هزینه‌های مضاعفی را نیز به بیماران و سیستم درمانی و بیمه‌ای کشور تحمیل می‌نمایند.

خوشبختانه رعایت توصیه‌ها و دستورالعمل‌های ساده بهداشتی توسط شاغلین بیمارستان و هم چنین بیماران، می‌تواند از اکثریت قریب به اتفاق این عفونت‌ها پیشگیری نموده و از عوارض بی‌شمار آنها بکاهد.

نکته اساسی در این میان، آموزش علمی و مستمر کارکنان و بیماران و نظارت دقیق بر فرآیندهای درمانی بیمارستان در قالب دستورالعمل‌ها و خط‌مشی‌های ابلاغ شده از جانب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

بر همین اساس بر آن شدیم که این دستورالعمل‌ها را بانثری روان و کاربردی و به منظور استفاده همکاران پر تلاشمان در بیمارستان خاتم الانبیاء (ص)، به رشته تحریر در آوریم. امید است که این کتاب بتواند برای سایر بیمارستان‌های کشور عزیزمان نیز الگوی علمی مفیدی باشد.

با احترام

مؤلفین

مرداد ماه ۱۳۹۲ خورشیدی

۱۱	مقدمه
۱۲	نظام مراقبت عفونتهای بیمارستانی
۱۳	احتیاط های استاندارد
۱۳	موارد شستن و ضد عفونی دستها
۱۴	نحوه شستن دست
۱۵	دستکش
۱۵	ماسک محافظ چشم و محافظ صورت
۱۶	گان
۱۶	لوازم مراقبت از بیمار
۱۷	ملحفه و البسه
۱۷	دفع سوزن
۱۷	محل استقرار بیمار
۱۸	پیشگیری از عفونت های منتقله از راه خون
۱۸	تعریف تماس شغل
۱۹	منابع آلودگی
۱۹	راههای کنترل و پیشگیری
۱۹	دستورالعمل کمک های اولیه فوری پس از تماس در کارکنان بهداشتی، درمانی
۲۰	موازین تزریقات ایمن
۲۱	سرپوش گذاری به وسیله تکنیک استفاده از یک دست
	اقدامات پیشگیرانه از بروز جراحات و صدمات ناشی از سرسوزن و وسایل تیز و برنده در کارکنان
۲۲	بهداشتی درمان
۲۲	واکسیناسیون کارکنان بیمارستان
۲۴	پرونده بهداشتی پرسنل
۲۵	ایزولاسیون بیمار

۲۷	احتیاط هایی که باید براساس راه انتقال عفونت ها رعایت گردند
۲۷	احتیاط های هوایی
۲۸	احتیاط قطرات
۲۹	احتیاط تماسی
۳۰	ضد عفونی کننده ها و گندزداها
۳۱	طبقه بندی کلی گندزداها و ضد عفونی کننده ها
۳۲	ضد عفونی کننده سطوح و تجهیزات حساس به آب و تجهیزات حساس دندان پزشکی
۳۳	محلول آنتی سپتیک دست
۳۳	ضد عفونی کننده برای سطوح، دیوارها و کف زمین
۳۴	ضد عفونی کننده ابزار تجهیزات درون بخشی، وسایل پزشکی و دندان پزشکی
۳۵	دفع پسماندها
۳۸	نظافت محیط بیمارستان
۴۶	گزارش بیماری های فوری
۴۶	تهیه کشت دوره ای در قالب نظام مراقبت و کنترل عفونت بیمارستان
۴۷	بازدید روزانه از بخش ها
۴۷	برگزاری کلاس های آموزشی
	پیشگیری از عفونت های تنفسی که از طریق اتوباسیون، حمایت تنفسی با دستگاه ونتیلاتور یا تراکئوستومی ایجاد شده باشد
۴۷	
۴۸	پیشگیری از عفونت در بیماران با نقص ایمنی
۴۸	پیشگیری از عفونت در بیماران با کاتتر داخل عروقی
۴۹	پیشگیری از عفونت و مراقبت در بیمار با سوند معده
۵۰	پیشگیری از عفونت و مراقبت بیمار با سوند ادراری
۵۰	پیشگیری از عفونت محل جراحی
۵۲	اقدامات پیشگیری از عفونت در بخش های ویژه
۵۴	دستورالعمل و نحوه ضد عفونی لوله های خرطومی
۶۴	منابع

مقدمه:

همزمان با گسترش بیمارستان‌ها عفونت‌های بیمارستانی (Hospital Nosocomial Infections) همواره یکی از مشکلات عمده بهداشتی و درمانی بوده و ضمن افزایش مدت اقامت بیمار در بیمارستان، موجب افزایش ابتلا و مرگ و میر ناشی از این عفونت‌ها شده و در نتیجه هزینه‌های بیمارستانی را به شدت افزایش می‌دهد. اقدامات و پیشرفت‌های چشمگیری به منظور پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی در سده‌های اخیر انجام شده است.

بر اساس آخرین اعلامیه سازمان جهانی بهداشت (WHO) در ۱۳ اکتبر ۲۰۰۵ سالانه در جهان، جمعیتی بیش از ۱/۴ میلیون نفر از عفونت‌های بیمارستانی رنج می‌برند. در کشورهای توسعه یافته صنعتی بین ۵ تا ۱۰ درصد بیماران بستری شده در بیمارستان مبتلا به عفونت‌های بیمارستانی می‌شوند و این رقم در کشورهای در حال توسعه به حدود ۲۵ درصد افزایش پیدا کرده است. بر اساس مطالعاتی که در خصوص بروز و شیوع عفونت‌های بیمارستانی در ایران بدست آمده است، می‌توان چنین نتیجه گرفت که میزان بروز این عفونت‌ها در حد بالایی است. در یکی از این مطالعات این میزان برای عفونت زخم جراحی از ۱/۵ تا ۴۰ درصد و عفونت‌های ادراری ۰ تا ۶/۹ و دستگاه گردش خون ۰ تا ۲ درصد گزارش گردیده است.

در کشور ما نیز مانند سایر کشورها در زمینه کنترل عفونت‌های بیمارستانی و برقراری نظام‌های مراقبتی تا کنون فعالیت‌ها و برنامه‌های فراوانی انجام گرفته است که عوامل اجرایی این برنامه‌ها کلیه افراد شاغل در بیمارستان اعم از پزشکان، پرستاران، بهیاران، دانشجویان، پرسنل خدمات و پشتیبانی

و اداری را شامل می‌شود. هر شخص با هر مسئولیتی در بیمارستان بایستی در پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی به تناسب شغل خود مشارکت کند.

نظام مراقبت عفونت‌های بیمارستانی

یکی از بهترین روشهای مراقبتی که دارای تعاریف استاندارد شده عفونت‌های بیمارستانی بوده، نظام کشوری مراقبت عفونت‌های بیمارستانی یا National Nosocomial Infection Surveillance (NNIS) System می‌باشد که این نظام مراقبتی عبارتست از جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات و داده‌های بهداشتی به صورت سیستماتیک و فعال. بر اساس این نظام مراقبت، طی فرایند پایش (Monitoring) و توصیف یک واقعه بهداشتی، اطلاعات بدست آمده جهت طراحی، بکارگیری و ارزیابی مداخلات و برنامه‌های مربوط به بهداشت عمومی و کنترل عفونت‌های بیمارستانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

